

چه زمانی یارانه ثروتمندان تعیین تکلیف می شود؟

نابسامانی ثبت نام و حذف نشدن یارانه بگیران پردرآمد به نفع یارانه بگیران حقیقی که نیازمند حمایت هستند، نوعی پلاکتیفی ایجاد کرده است. باشگاه خبرنگاران جوان در این باره نوشته است: «یارانه حق مردم چه کم درآمد و چه با درآمد بالا است و طبق قانون این یارانه از محل حذف یارانه سوخت به مردم ارائه می شود و نباید حتی الزامی برای قطع یارانه دهک های بالا باشد؛ اما در شرایط حال حاضر اقتصاد کشور بهتر است برای کمک به افزایش قدرت خرید دهک های کم درآمد، دهک های پردرآمد از دریافت یارانه انصراف دهند.» متاسفانه دولت در چند سال اخیر نتوانسته بانک اطلاعاتی جامعی از وضعیت درآمد مردم داشته باشد که براساس آن نسبت به اجرای سیاست حذف یارانه ها اقدام کند. نه تنها یارانه دهک های با درآمد بالا حذف نشد و کسی انصراف نداد بلکه به اشتباه یارانه برخی خانوارهای کم درآمد هم حذف شد. از آنجا که رسیدگی به این مساله زمان بر است، نارضایتی هایی بین مردم ایجاد شده است. شیوا رضایی نژاد، استاد دانشگاه و پژوهشگر حوزه اقتصاد در این باره می گوید: «در اکثر کشورهای دنیا یارانه ها به صورت پنهان به افراد پرداخت می شود. اما مشکل از آنجا نشأت می گیرد که دولت ها بیشتر هزینه ها را صرف پرداخت یارانه های پنهان می کنند و رقمی بالغ بر ۹۵۰ هزار میلیارد تومان به عنوان رکورد پرداخت یارانه به جامعه را به ثبت می رسانند. در نتیجه اگر نهادی به عنوان مسئول پرداخت یارانه ها وظیفه اش پرداخت مبلغ یارانه به سرپرستان خانوار آن هم توسط سازمان برنامه بودجه است، باید توانایی شناسایی افراد را داشته یا حداقل توان شناسایی متمولان و ثروتمندان را داشته باشد.»

سال هاست وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی مدعی است با در دست داشتن اطلاعات مختلفی نظیر تراکنش های بانکی، اسناد و املاک ثبتی و سایر امور اطلاعاتی توانایی مدیریت دهک های مشخص شده در جامعه یارانه بگیران را دارد. این ادعا موجب شده است انتظار مجلس شورای اسلامی برای مدیریت و حذف افراد با درآمد بالا از سازمان هدفمندسازی یارانه ها بیشتر شود. سازمان برنامه بودجه، استانداری ها را به عنوان بازوی کمکی برای حذف دهک های پردرآمد از دریافت یارانه قرار داده است، بنابراین دولت باید برای سروسامان دادن به لیست یارانه بگیران در این شرایط اقتصادی دست بجنباند.

از مانع تراشی وزیر سابق تا افشاکری وزیر فعلی

در حالی دیروز وزیر راه و شهرسازی پشت پرده عدم راه اندازی سامانه ملی املاک و اسکان به عنوان پیش نیاز اخذ مالیات بر خانه های خالی را افشا کرد که وزیر سابق راه و شهرسازی اردیبهشت ۹۳ طی نامه ای به رئیس مجلس در مسیر اخذ مالیات بر خانه های خالی مانع تراشی کرده بود.

تسکین در تحلیل این موضوع نوشت: «محمد اسلامی صبح دیروز در برنامه «سلام، صبح بخیر» با تاکید بر اینکه با اخذ مالیات بر سرمایه کاملا موافقم، اظهار کرد وقتی روی مالیات عایدی بر سرمایه بخش مسکن متمرکز شویم، باعث فرار سرمایه از این حوزه می شویم. عایدی بر سرمایه در همه دنیا وجود دارد و باید این اتفاق بیفتد؛ تکلیفی در قانون داشتیم که برای مالیات بر خانه های خالی است. وزارت راه و شهرسازی باید یک سامانه جامع املاک و اسکان را طبق قانون ایجاد می کرد، در دوره مدیریت قبلی گفتند وزارت راه و شهرسازی را از این کار معاف کنید و با این بهانه که وزارت راه و شهرسازی بانک اطلاعاتی ندارد، آن را به شهرداری ها بسپارید. وقتی وارد وزارت راه و شهرسازی شدم، دیدم که این کار یک اقدام تاثیرگذار بر زندگی مردم است و از تله بزرگ مالی به وجود آمده برای سرمایه های کشور خلاص می شویم.»

شاخص فلاکت بیش از ۳۹ درصد است

مسعود دانشمند، کارشناس مسائل اقتصادی در گفت وگوبا «نود اقتصادی» می گوید: «معتقدم شاخص فلاکت بیش از ۳۹ درصد است. سازمان جهانی کار، شاغل را این گونه تعریف می کند که اگر یک نفر هفته ای یک ساعت کاری انجام دهد، شاغل محسوب می شود. اگر بخواهیم بر مبنای نرخ ilo (سازمان جهانی کار) به این مساله بپردازیم، نرخ بیکاری ما حدود ۱۲ درصد است و در مقابل اگر نرخ تورم را حدود ۲۵ درصد در نظر بگیریم، مجموع آن ۳۹ درصدی می شود که به عنوان شاخص فلاکت اعلام کرده اند. اما اگر بخواهیم نگاهی واقع گرایانه به این ماجرا داشته باشیم، باید بگویم تورم نقطه به نقطه ما ۵۰ درصد و نرخ بیکاری بر مبنای شاخص وزارت کار ایران بالای ۲۵ درصد است و یقینا در این شرایط شاخص فلاکت بیش از ۳۹ درصد می شود. در این میان باید بگویم وزارت کار ایران معتقد است فردی شاغل بوده که هفته ای ۴۴ ساعت کاری برای انجام دادن داشته باشد. الزاما شاخص فلاکت نمی تواند معیار مناسبی برای نشان دادن وضعیت اقتصادی باشد. البته نکته این است که شاخص فلاکت در جوامع سرمایه داری می تواند به درستی وضعیت را نشان دهد و قابل محاسبه خواهد بود. به عبارتی دیگر می تواند به راحتی نشان دهد که یک فرد قیوت روزانه یا سقفی برای زندگی نداشته و میزان فلاکت را نشان دهد.»

مهدی عبداللهی

شرکت ملی نفت ایران به عنوان اولین شرکت ملی بزرگ نفتی جهان از نظر مجموع ذخایر هیدروکربوری و بزرگ ترین بنگاه اقتصادی کشور از اهمیت انکارناپذیری برخوردار است. از این منظر نحوه اداره و فعالیت این شرکت بر تمامی عرصه های اقتصادی و سیاسی جامعه و از جمله بر فراز و فرود صنعت نفت و گاز ایران تاثیر شگرفی می گذارد. با این حال با گذشت بیش از هفت دهه از تاسیس این شرکت (تاسیس ۱۳۲۷) و با وجود اختیارات گسترده شرکت بر بخش بالادستی نفت و گاز کشور، هیچ گزارش مستندی از عملکرد هزینه ای آن منتشر نشده است که همین نبود شفافیت موجب شده شرکت ملی نفت به جای آنکه پیشران صنعت نفت باشد، عملا به حیاط خلوت برخی سیاسیون و محل پرداخت حقوق های نجومی به مدیران و کارکنان تبدیل شود. انفعال در فروش نفت و جلوگیری از ورود بخش خصوصی به بخش صادرات نفت و گاز، کم توجهی به نیروی انسانی متخصص در مجموعه وزارت نفت، کم توجهی به تعمیق صنعت نفت و گاز، نبود شفافیت در عملکرد سالانه و استخدام مدیران غیرمتخصص در بخش بالادستی نفت و گاز تنها بخشی از کارنامه غیرشفاف شرکت ملی نفت به ویژه در سال های اخیر است که به واسطه مدیریت بیژن زنگنه رخ داده است.

عجایب بودجه شرکت ملی نفت

بر اساس قوانین بودجای کشور، سالانه ۱۴/۵ درصد از درآمد حاصل از فروش داخلی و صادرات نفت و گاز کشور به شرکت ملی نفت ایران اختصاص پیدا می کند. در این زمینه بررسی گزارش تفریع بودجه سالانه کشور نشان می دهد سهم شرکت ملی نفت از درآمدهای فروش نفت و گاز از ۱۵/۷ هزار میلیارد تومان در سال ۹۱ به ۲۲ هزار میلیارد تومان در سال ۹۲، به ۹۹ هزار میلیارد تومان در سال ۹۳، به ۱۶ هزار میلیارد تومان در سال ۹۴، به ۲۷/۷ هزار میلیارد تومان در سال ۹۵ و به حدود ۳۶ هزار میلیارد تومان در سال ۹۶ رسیده است. همچنین برآوردها نشان می دهد سهم شرکت ملی نفت از فروش داخلی و صادرات نفت و گاز در سال ۱۳۹۷ نیز به حدود ۴۱/۴ هزار میلیارد تومان خواهد رسید که این میزان حدود ۱/۵ برابر رقم سهم شرکت از فروش نفت در سال ۹۵ و حدود ۲/۵ برابر سهم شرکت از فروش نفت در سال ۹۴ است. همچنین سهم شرکت ملی نفت در سال ۹۱ بیش از ۶ هزار میلیارد تومان از سهم این شرکت در سال ۹۳ بیشتر است. به عبارت دیگر شرکت ملی نفت به واسطه آنکه بخش قابل توجهی از درآمد یا سهم سالانه خود از فروش نفت را به تامین هزینه های جاری اختصاص می دهد، از این منظر، هم با بودجه ۱۶ هزار میلیارد تومانی هم با بودجه ۴۱ هزار میلیارد تومانی می تواند مجموعه اداره کند. همین یک نکته نشان می دهد چه مقدار جای شفافیت در عملکرد شرکت ملی نفت خالی است.

حقوق ۱۵ تا ۱۸۱ میلیونی کارمندان نفت!

یکی از نکات جالب توجه که محل بحث و بررسی و اتفاقا از جمله ابهامات عملکردی شرکت ملی نفت هم بوده، موضوع حقوق و مزایای دریافتی کارکنان شرکت ملی نفت است. در این زمینه بررسی های آماری نشان می دهد در سال ۱۳۹۸ هر کارمند شرکت ملی نفت ایران به طور میانگین ۱۷ میلیون و ۸۸۸ هزار تومان حقوق و مزایا دریافت می کند. به عبارتی دیگر هر کارمند شرکت ملی نفت به طور میانگین سالانه بیش از ۲۱۴ میلیون تومان حقوق و مزایا از این شرکت دریافت می کند. شاید تصور این رقم برای شما هم عجیب باشد، اما برای اثبات این ادعا کافی است اظهارات سیدحمید حسینی عضو هیات مدیره اتحادیه صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی و اظهارات محمد حسینی رئیس کمیته بررسی بودجه شرکت های دولتی در مجلس را مرور کنیم. سیدحمید حسینی ۷ شهریور ۱۳۹۵ در مصاحبه با یکی از خبرگزاری های داخلی می گوید: «میانگین دریافت حقوق سالانه هر کارمند در وزارت نفت، حدود ۱۰۰ میلیون تومان است (ماهانه ۸/۳ میلیون تومان در سال ۹۵).»

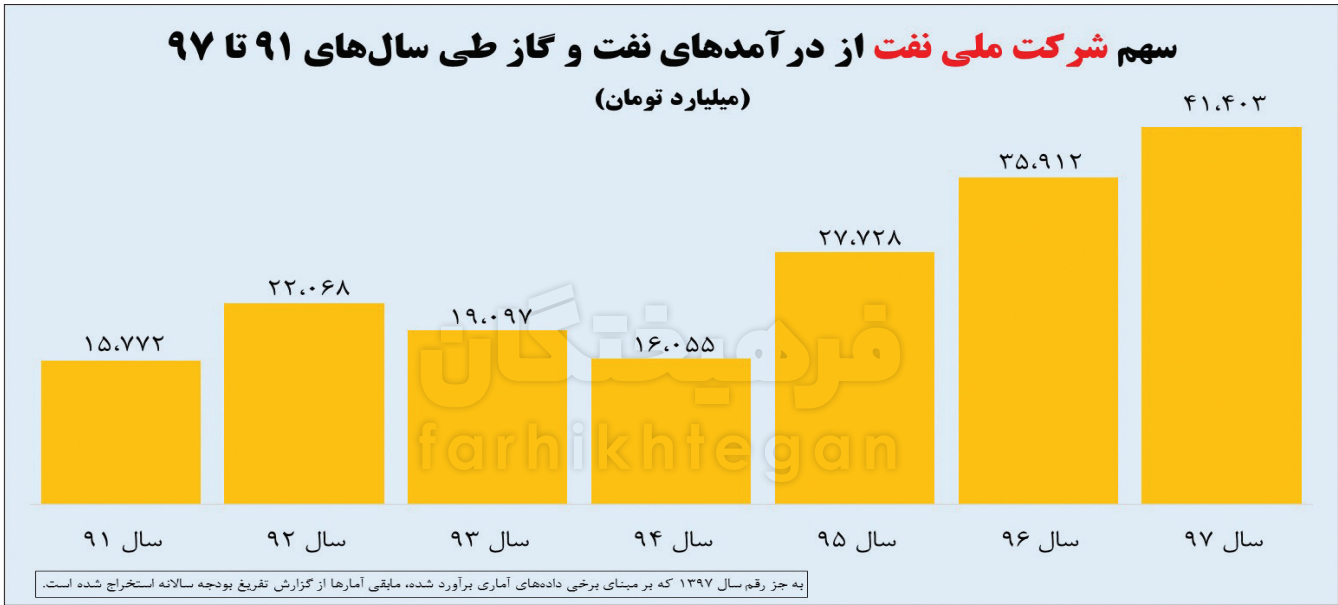
استدلال اول: در این زمینه محمد حسینی نیز ۳۰ دی ۱۳۹۷ با تشریح جزئیات درآمد هزینه های شرکت ملی نفت می گوید: «برای شرکت ملی نفت ایران با تعداد ۲۸ هزار ۶۰۳ نفر کارمند رسمی و ۲۸۰ نفر کارگر، مبلغ ۶۲۰۰ میلیارد تومان بابت حقوق و دستمزد و مزایای مرتبط پیش بینی شده است.» بر این اساس اگر ۶۲۰۰ میلیارد تومان بودجه جاری که به حقوق و مزایای کارکنان شرکت ملی نفت اختصاص داده شده را بین ۲۸ هزار و ۸۸۳ نفر تقسیم کنیم، ماهانه دریافتی هر کارمند این شرکت مبلغ ۱۷ میلیون و ۸۸۸ هزار تومان خواهد بود.

استدلال دوم: محمد حسینی در مصاحبه ده ماه ۹۷ می گوید: «در سال ۹۸ حقوق شرکت نفتی ها نسبت به سال ۹۶ حدود ۶۴ درصد رشد داشته است.» بنابراین بر پایه اظهارات محمد حسینی طی دوسال اخیر حقوق شرکت نفتی ها ۶۴ درصد افزایش یافته که اگر ۱۵ درصد افزایش حقوق سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ را نیز به رقم مذکور اضافه کنیم، طی سال های ۹۵ تا ۹۸ حقوق شرکت نفتی ها

اقتصاد

گزارش تحلیلی «فرهیختگان» از زوایای پنهان شرکت ملی نفت را بخوانید، میانگین حقوق کارمندان این مجموعه ۱۵ میلیون تومان است

نفعات شرکت ملی نفت

جدول دو: میزان بازپرداخت وام و تسهیلات دریافتی شرکت ملی نفت ایران طی سال های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ (میلیارد تومان)				
میزان تغییرات (درصد)	جمع بازپرداخت وام و تسهیلات دریافتی	وام خارجی	وام موضوع ماده ۳۲ و سایر وام ها	سال
۱۲۴	۸۱,۰۸۹	۱۳,۹۷۵	۶۷,۱۱۴	سال ۹۸
۸	۳۶,۱۹۴	۱۲,۷۶۵	۲۳,۴۳۰	سال ۹۷
۴۹۵	۳۳,۶۶۲	۱۵,۳۷۸	۱۸,۲۸۴	سال ۹۶
-	۵,۶۶۱	۳,۲۳۶	۲,۴۲۴	سال ۹۵

توضیح: جمع بدهی شرکت ملی نفت در سال ۹۸ با احتساب بدهی به صندوق توسعه ملی و سایر تسهیلات دریافتی و اوراق مشارکت منتشره حدود ۱۱۱ هزار و ۸۷۰ میلیارد تومان است

منبع: استخراج از پیوست سوم بودجه سالانه

جدول یک: هزینه های جاری شرکت ملی نفت ایران در سال ۱۳۹۸	
مبلغ (میلیارد تومان)	عنوان هزینه
۶,۲۵۷	حقوق، دستمزد و مزایای مرتبط
۲,۳۵۵	سنوات خدمت و مستمری بازنشستگان
۷,۰۶۰	حقوق کارکنان قراردادی و پیمانکاری
۱,۳۸۴	خرید کالا و مواد مصرفی جاری
۱,۶۴۰	هزینه آب، برق، سوخت و درمان
۱,۹۷۰	هزینه های تولیدی به پیمانکاران
۲۲۴	بیمه تأسیسات و کارمزد سود تسهیلات
۱,۵۲۹	هزینه حمل و نگهداری و صادرات نفت خام
۵,۰۲۲	مابه التفاوت نرخ ارز
۲۷,۴۴۱	جمع کل

جدول سه: وضعیت تحصیلی کارکنان وزارت نفت در سال ۱۳۹۷		
سهم (درصد)	تعداد کارکنان	مدرک تحصیلی
۴/۸	۵,۴۲۰	کمتر از دیپلم
۲۸/۴	۳۱,۹۵۹	دیپلم
۱۶/۷	۱۸,۷۸۱	فوق دیپلم
۳۶/۹	۴۱,۵۱۹	لیسانس
۱۱/۸	۱۳,۲۹۵	فوق لیسانس
۱/۳	۱,۴۶۷	دکتری
۱۰۰	۱۱۲,۴۴۱	تعداد کل

منبع: مرکز آمار ایران

همین جا ختم نمی شود، در سال ۹۶ لیست ۲۶ نفره ای از نمایندگان ادوار مجلس که پس از اتمام دوره نمایندگی، حقوق و مزایای نجومی از وزارت نفت می گیرند، رسانه ای شد. در ابتدا برخی دولتی ها قصد داشتند این موضوع را کتمان و انکار کنند، اما ۲۸ مرداد سال ۹۶ زنگنه در جلسه رای اعتماد مجلس آب پاکی را روی دست همه ریخت و ادعای رسانه ها را با قاطعیت تایید کرد. وی در صحن علنی مجلس برای اولین بار رسماً به استخدام نمایندگان مجلس در وزارت نفت اذعان کرد و این موضوع را باعث افتخار خود دانست. علاوه بر این، یکی از نکات قابل تامل در مجموعه وزارت نفت، انتخاب مدیران غیرنفتی است. بر این اساس همانند وضعیت و ترکیب مدرک تحصیلی کارکنان وزارت نفت که فارغ التحصیلان تحصیلات تکمیلی سهم ناچیزی در آن دارند، به این مورد می توان مورد اخیر انتخاب مسعود کرباسیان به جای علی کاردر را به عنوان مدیرعامل شرکت ملی نفت توسط زنگنه افزود. در این زمینه شهریور ۹۷ که تصویب قانون منع به کارگیری بازنشستگان در مجلس به ایستگاه آخر رسید، علی کاردر مدیرعامل سابق شرکت ملی نفت که همان زمان هم حقوقی نجومی ۳۷ میلیونی اش، رسانه ای شد، از سمت خود برکنار شد و جای خود را به مسعود کرباسیان داد که هم مشمول قانون منع به کارگیری بازنشستگان بود و هم مهم تر از آن، هیچ تخصصی در زمینه نفت و حوزه انرژی نداشت.

مجموع بازپرداخت وام و تسهیلات دریافتی شرکت ملی نفت به بانک های داخلی و بدهی های ناشی از وام خارجی این شرکت از ۵/۶ هزار میلیارد تومان در سال ۹۵ به ۳۳/۶ هزار میلیارد تومان در سال ۹۶، به ۳۶/۱ هزار میلیارد تومان در سال ۹۷ و به ۸۱ هزار میلیارد تومان در سال ۹۷ رسیده است. اما سیدمحمد حسینی، عضو ناظر مجلس در صندوق توسعه ملی در این باره می گوید آنچه به عنوان بدهی در بودجه سال ۹۸ شرکت ملی نفت آمده فقط مربوط به وام بانکی و وام های خارجی است و باید به این مقدار، رقم ۳۰ هزار و ۷۸۱ میلیارد تومان بدهی به صندوق توسعه ملی و سایر تسهیلات دریافتی و اوراق مشارکت منتشره را نیز افزود که در آن صورت کل بدهی سال ۹۸ شرکت ملی نفت به ۱۱۱ هزار و ۸۷۰ میلیارد تومانی می رسد.

شرکت نفت حیاط خلوت بازنشسته های غیرنفتی
پس از افشای حقوق های نجومی، مهر ۹۵ بود که عادل آذر، رئیس دیوان محاسبات کشور گزارشی تفصیلی از وضعیت حقوق های نجومی در مجلس قرائت کرد. براساس این گزارش، وزارت نفت و شرکت های زیرمجموعه آن جزء نهادهایی بودند که بیشترین پرداخت های مازاد در ۲۰۰ میلیون ریال مربوط به خارج از شمول قانون مدیریت خدمات کشوری را داشتند. اما نجومی های وزارت نفت و شرکت های زیرمجموعه اش به

یکی دیگر از نکات قابل تامل در عملکرد وزارت نفت که در مورد شرکت ملی نفت نیز مصداق دارد، ترکیب تحصیلی نیروی انسانی این وزارتخانه بسیار مهم است. در این زمینه بررسی گزارش اخیر مرکز آمار ایران نشان می دهد از مجموع ۱۱۲ هزار و ۴۴۱ نفر نیروی انسانی وزارت نفت، ۵۴۲۰ نفر دارای مدرک تحصیلی کمتر از دیپلم، ۳۱ هزار و ۹۵۹ نفر دیپلم، ۱۸ هزار و ۷۸۱ نفر فوق دیپلم، ۴۱ هزار و ۵۱۹ نفر لیسانس، ۱۳ هزار و ۲۹۵ نفر فوق لیسانس و ۱۴۶۷ نفر دارای مدرک دکتری هستند. به عبارتی دیگر مدرک تحصیلی حدود ۵۰ درصد از کارکنان وزارت نفت کمتر از لیسانس، ۳۷ درصد لیسانس، ۱/۸ درصد فوق لیسانس و تنها ۱/۳ درصد نیز دارای دکتری است. بر این اساس از آنجا که بخش عمده و اصلی مواردی همچون تحقیق و توسعه توسط نیروی انسانی دارای مدارک تحصیلات تکمیلی به ویژه دارندگان مدارک دکتری انجام می شود، وزارت نفت عملاً از بدنه کارشناسی قوی نیروی با دانش و تخصص فنی بالامحروم است. سهم کمتر از ۱/۵ درصدی نیروی انسانی با دانش نفتی و تخصصی بالا در وزارت نفت و همچنین شرکت ملی نفت در حالی است که بنابر اظهارات شخص بیژن زنگنه حدود ۴۰ هزار نفر از کارکنان وزارت نفت نیروی حراست یا انتظامات هستند.

بدهی ۱۱۱ هزار میلیارد تومانی شرکت ملی نفت!
بررسی پیوست سوم بودجه سالانه کشور نشان می دهد بدهی یا

قابل توجه مودیان محترم مالیاتی

اشخاص حقوقی و صاحبان درآمد املاک اجاری

مهلت ارائه الکترونیکی اظهارنامه مالیاتی عملکرد سال ۹۷ و پرداخت مالیات مربوطه از طریق سامانه www.tax.gov.ir حداکثر تا پایان تیرماه سال جاری است.

۳۵۰۱۹ – ۰۲۱ ستاد خبری دفتر مرکزی حراست

۱۵۲۶ مرکز ارتباط مردمی

م.الف ۱۸۴

سازمان امور مالیاتی کشور

روابط عمومی سازمان امور مالیاتی کشور